

kendt i den tyske Civilret, og jeg mener, at her, hvor det drejer sig om et mellemfolkeligt Forhold mellem Stater, maa det *a fortiori* antages, at den internationale Domstol — den afgør jo selv sin procesretlige Competence — ikke vil kræve, at der, for at den kan dømme i en Sag, nødvendigvis maa foreligge et konstateret Retsbrud, men at det er tilstrækkeligt, at en Stats Retsomraade, en Stats retslige Interessesfære er gjort usikker, og det er jo i høj Grad Tilfældet her. Jeg vil i saa Henseende henvisse til Ordlyden af Folkeforbundspagtens Artikel 13, hvor det netop ikke siges, at Betingelsen for Rettens Afgørelse er, at der foreligger Retsbrud, men hvor det hævdes, at ethvert Spørgsmaal — ethvert Punkt, hedder det i den franske Tekst — om international Ret kan paaendes af Domstolen.

Man kunde ogsaa, hvis man ikke vil gaa den internationale Domstols Vej, tænke sig, at Danmark indbragte dette Spørgsmaal om Højhedsretten over Østgrønland for Folkeforbundsraadet til Mægling. Den Vej staa ogsaa aaben efter Folkeforbundspagten, og Forholdet er det, at naar Folkeforbundsraadet ikke kan forlige Parterne, afgiver det en af Grunde ledsaget Beretning om sit Syn paa det paagældende Retsspørgsmaal, og dersom denne Beretning er enstemmigt vedtaget af Raadet, betragtes de paagældende Stater som moralsk bundet til Folkeforbundsraadets Afgørelse. Og skulde i et Tilfælde som dette Folkeforbundsraadet ikke være enig, hvad der vilde være ganske usandsynligt, fordi det er en saa klar Rets sag, det drejer sig om, har Folkeforbundsraadet den Vej at æske Responsum af den internationale Domstol i Haag; og dersom denne afgav et Responsum, klart og tydeligt, om Højhedsretten, saa vilde det utvivlsomt være af en saadan moralsk Betydning, at intet af de to nordiske Lande efter den Holdning, de netop har taget til Retsideens Udvikling i Folkeforbundet, vilde sidde et saadant Responsum overhørig.

Jeg mener imidlertid, at den naturligste Vej vil være at indbringe Sagen til Afgørelse ved den internationale Domstol i Haag. Det kan tænkes under forskellig Form. Det kunde tænkes dels som et Fastsættelsessøgsmaal, Feststellungsklage, som det hedder i den tyske Civilret, til Fastslaaen ved Domstolen af, at Norge har anerkendt Danmarks Højhedsret over Østgrønland baade i tidligere Traktater og sidst mundtlig ved en Udenrigsminister.

Dette kan der jo føres Vidner paa — det er ikke sikkert, at der om 20 Aar kan føres Vidner. Altsaa, denne Vej kunde man gaa. Man kunde ogsaa tænke sig det som det, der i Praksis kaldes et negativt Fastsættelsessøgsmaal: at det ved Domstolene fastslaas, at Norge ikke har tinglige Rettigheder over Østgrønland, dermed vilde Spørgsmaalet om Danmarks Højhedsret indirekte være afgjort.

Jeg maa sige, at jeg forstaaer ikke ganske det ærede Medlem Hr. N. Neergaards Forsvar for Grønlandstraktaten, naar han hævder, at der fra norsk Side i en vis kortere eller længere Tid var blevet begaaet Indgreb og foretaget Handlinger paa Østgrønland, som man fra dansk Side ikke kunde billige, men som ved Overenskomsten vilde blive mere indskrænket, vilde blive sjældnere, end Tilfældet vilde være, hvis ingen Overenskomst vedtages. Jeg vil gerne rette det Spørgsmaal til det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, om han mener, at de Handlinger, han nævnte: norske Fangstmænds Jagt paa Moskushjorder paa Østgrønland, Nedskydning af Moskushjorder for at faa Kalve at sælge til zoologiske Haver, Fangstmændenes Overvintringsbopladser i forskellige Tilfælde og deres Oprettelse af Vejmeldingsstationer, er folkeretlig lovlige eller folkeretlig ulovlige, om de er retmæssige eller de er retsstridige. Dersom det ærede Medlem mener, at saadanne Handlinger er folkeretlig lovlige, ja, saa vil Forholdet jo være det, at Danmark anerkender disse Indgreb som lovlige Handlinger; og hvad skulde saa Formaålet være med Overenskomsten? Ja, saa maatte Formaålet med denne være dette, at Norge gør Indrømmelser til Danmark, at Norge forpligter sig til at formindske Omfanget af Handlinger, som Danmark i og for sig anerkender som lovlige, altsaa med andre Ord en ganske anden Fortolkning af Traktaten end den, vi hidtil har set. Eller ogsaa maa det ærede Medlem hævde, at disse Handlinger er ulovlige. Vil det ærede Medlem saa mene, at naar denne Traktat er vedtaget, hvorved Danmark erkender, at Handlinger, som før var ulovlige, nu bliver lovlige, vil Følgen blive, at disse Handlinger vil blive foretaget i mindre Omfang end hidtil? Det var jo det, det ærede Medlem gjorde gældende. Det er efter min Formening en ganske umulig Fortolkning.

Derfor er det i Virkeligheden af den største Interesse, at Højhedsretten, Suve-